

Annemin ağladığı gün / hikaye

Category: Hekayalar, Kitapcy

написано kitapcy | 25 января, 2025

Annemin ağladığı gün / hikaye ANNEMİN AĞLADIĞI GÜN

Babamın bir karısı daha varmış.
Köyde.
Yine bir gün her zamankisi gibi kavga ettiklerinde annem
babama:

– Senin o domuz gibi zıkkımlanan karından bir şey mi artıyor ki? – dedi.

Ben resim yaparak yattığım yerden usulca babama baktım.

Babam rahat bir ses tonu ile

– Öbür karımdan bir şey artmıyor’sa, sizi geçindiremezdim ki. Geçindiriyorum ya işte – dedi.

– Minnetin ne be? Neyin lafını yapıyorsun? Geçindiyormuş. Geçindirmeyip de napacaktın acaba?

Ben korkuy’la yine babamın yüzüne baktım. Birden annemi dövüvermesinden endişelendim. Çünkü, daha önce bunun gibi kavga ettiklerinde babam anneme : «Döverim. Fazla olursan eşşek sudan gelinceye kadar döverim» demişti. Eğer dediğini yapar’sa kendimin ne yapmalı olduğum konusunda düşündüm. Babam fikirlerimi dağıttı.

– O zaman akıllı ol. Hasta olmayı kim ister?

Onun yerine kendini koy.

Annem:

-Hastalık bahane – diyerek söylendi.

– Senin şu kuşbeyninden neler geçiyor acaba? Hasta diyerek ilk göz ağrısı karımı boşayarak köye seni taşındıracağımı’mı sanıyorsun?

– Sensin kuşbeyinli. Kuşbeyinli olmasaydın köye taşınıp-taşınmayacağımı bilirdin.

O gün babam sinir’le çekip gitti.

O gün ben annemden:

– Kuşbeyin ne? – diye sordum.

Annem gözyaşını saklayarak:

– Sus! – dedi, kuşbeynin ne olduğunu söylemedi. Ben bunu keyfi yerinde olduğu zaman babamdan sorarak öğrenirim.

Biz küçük şehrin bir köşesinde, eski bir evin ikinci katında yaşıyorduk. Evde genelde annem ikimiz olurduk. Annemin söylediğine göre öbür sene okula başlayacakmışım. Bu yüzden babam bana resimli kitap ile defter, kalem getirdi. Babam çoğu zaman gecelerine evde olmazdı. Gündüz gelir, akşamın geç saatlerine kadar annemin yanında kalırdı. Benim’le de oynardı. Babam ikimiz çoğu zaman resim yapardık. Yine bir defasında bilmem nedendir kavga ettiklerinde babam bir daha gelmeyeceğini söyleyerek annemi sinirlendirmişti. Annem:

– Oğlunu da götür o zaman. Ben çocuk istemiyorum – diyerek saçmaladı.

Ben zırlayarak annemin boynuna atıldım.

– Gitmeyeceğim. Senin yanında kalacağım – dedim.

Kapıdan çıkarken babam:

– Çocuğun ödünü kopardın, salak karı. Kalbinde korku kalırsa napacaktın?! – diyerek, annemi azarladı.

Annem onun ardından bağırdı.

– Laf kalabalığı yapma! Duydun mu beni? Çocuğu bahane edinerek, beni geriletemezsin. Senin tilki kurnazlığına karnım tok benim. Tipinde meymeret yok ki. Tipin batsın! Tipi batasıca.

0 gün uyumak için yatağa girdiğimizde ben annemden:

– Anne, beni babama vermezsin, değil mi? Kovmazsın, değil mi?

– diye sordum.

Annem bana sarılarak yanağımdan öptü.

– Vermem, oğlum, vermem. Kimseye vermem. Bal oğlum, gül oğlum benim.

– Sen çocuk istemiyorum dedin ya bu gün.

– Onu sinir’le deyivermişimdir, oğlum.

Ben:

– Bir daha öyle deme, sinirlensen de deme- diyerek tembihledim.

Annem başımı okşadı. Eliy’le saçlarımı tararken:

– Saçın da tarla gibi olmuş. Küçültmek lazım – diyerek konuyu değiştirmeye çalıştı.

Ben endişelenerek:

– Babamı da kovmazsın, değil mi? – diye sordum.

Annem:

– Kovmam, oğlum, kovmam – diye cevap verdi. Biraz susup, dirseğine kalkarak, tıpkı bir yetişkin’ le konuşurcasına düzeltti.

– Ben onu kovmuyorum ki. Kendisi gitmek istiyor. Hiç bir zaman kovmadım ben onu.

– Neden gitmek istiyor?

– Bilmiyorum.

– Sen onu bırakma. Gitme de. Tut.

Annem zor yerden sordu.

– Nasıl tutayım?

Nasıl tutulacağını bilmediğim için

– Napıp, yapıp, tut işte. Bırakma – dedim.

– Tutmasak da gidemez. Şaka yapmıştır bu gün. Gitmez – diyerek annem rahatlatmaya çalıştı.

Ben hiç rahatım olmayınca:

– Ya citden dediyse? Ya yarın gelmezse, napacaksın? – diye sordum.

Sorum annemi biraz düşündürdü galiba. O epeyce susup düşündükten sonra cevap verdi.

– Gelmeyip de napacak?! Hadı, yat artık.

– Ya gelmezse ne yapacaksın?

– Gelmezse, arayıp bulurus.

– Anne, sen o kadını gördün mü?

– Hangi kadını?

– O köydeki kadını? Domuz gibi zıkkımlanıyor dedin ya – diyerek, annemin aklına getirdim.

Annem:

– Geri zekalı çocuk. Büyüklerin işine karışmayacaksın demedimmi sana? Yat artık. Uyu. Yoksa o kadına veririm seni – diyerek yalandan azarladı.

– Anne!

– Uyu diyorum artık.

Annem nemlenmiş gözlerini avuç içi ile silerek, öbür tarafına baktı. Ben gözyaşlarını sakladığımı düşündüm.

O günden sonra babam beş gün gözükmedi. Zandımca, bize darılmıştı. Ben annemden:

– Babam gelmedi ya, aramaya gidelim mi – diye sordum.

– Hadi, bu gün de bekleyelim bakalım. Gelmezse yarın gideris – diyerek, annem beni sevindirdi.

Ben nereden arayacağımızı bilmesem de, babamı bulacağımıza çok inanıyordum. O gün öyle babamın kendisi geldi. Babam gelir-gelmez annem:

– Evin yolunu nasıl bulabildin? – diyerek, yanlış soru sordu. Çünkü, babamın evin yolunu bulabileceği bes-belliydi. Ben onun şimdiye kadar evin yolunu bulamayıp, kaybolduğunu görmedim. Sanırım, babamın beş gün önce alınganlık yaparak evden gittiğini annem bilmiyordur, bilse de bilmezden geliyordur.

Babam sesini çıkarmadı. Benim yanıma gelip,

– Selam ver bakalım – diyerek elini uzatdı. Ben selamlaştım. Babam benim yanağımdan öptü. Sonra annem ile babam diğer odaya geçtiler. Onların usulca konuşmaları duyuldu durdu. Seslerinde kaba bir ton hissedilmiyordu. Yoksa, annem babama bağırır diye bekliyordum, ama o dediğim çıkmadı. Annem babamdan bozuk para alıp, bana vererek:

– Oğlum, hadı, dükkandan ekmek al da, gel – dedi. Sonra beni giyindirdi. Kapıdan çıkarken:

– Karşıya geçerken dikkatli ol. Parana da sahip çık, kaybetme, düşürme sakın. Iyisimi cebine koy – diyerek, bolca tembihledi. O zaman aklıma bir şey gelerek, geri dönüp:

– Anne, resim defteri de alayım, nolur – dedim.

Annem bana yine biraz bozuk para verdi.

Ben evimizden çokta uzak olmayan – sokağın sonundaki dükkana gittim. Ekmek aldım, resim defteri aldım, geriye biraz para kalınca da kalem aldım. Yolboyu annem ile babamın kavga etmemelerini diledim. Eğer kavga etmezse babamdan köydeki karısı hakkında sormaya karar verdim.

Eve geldiğimde babam bağdaş kurarak, benim içi resim dolu defterimin sayfalarını çeviriyordu. Annem onun dizine yaslanarak, bir elinin parmaklarıyla babamın gömleğinin düvmelerini tırmalıyor, diğer eliyle onun sırtını sıvazlıyor, düşük ses ile tatlı- tatlı bir şeyler anlatıyor. Babam da dinliyor. Laf arasında ikisi de düşük ses’le gülüyorlar, bazen gülümsüyorlar. Annemin gülen gözlerinde, şefkat akan yüzünde çok nadiren denk gelinen değişik tat gördüm. Şimdi onun kendini çok mutlu hissettiği su götüremez. Ben bu duruma o kadar çok sevindim ki anlatamam.

Babam beni yanına çağırıp, yaptığım resimlerden birini göstererek:

– Bunlar kim? – diye sordu.

– Bu annem, bu da sen diyerek anlattım.

– Ee, kendin neredesin? Kendini çizmedinmi?

Citden kendimi çizmek hiç aklıma gelmemiş. Annem’le babamın yanında kendimi de çizersen daha iyi olacağını anladım. Sonra:

– Şimdi çizeceğim, baba. Yeni defterime çizsem olur mu – diye sordum.

– Evet, güzel olur. Artık yeni defterine çiz.

Sevinçten, neşeden kalbim küt-küt atıyordu. Sonra bu mutlu anı uzatmak için ben babamın bizi bırakıp gitmez’sen daha iyi olacağını, eğer gider’sen de annem ikimizin onu mutlaka arayıp bulacağımızı, bu konuda annem ile danıştığımızı anlatmaya karar verdim. Annemin hoşlanmaması da muhtemel, ama buna rağmen onun geçen gün iki defa benden gözyaşını gizleyerek, ağladığını da babama söylemek niyetine geldim. Bi de kuşbeyni ne ki? Bunu da babamdan sorsam mı acaba?

© *Kakamyrat Atayev.*

Terjime: Mahym Nurgeldiyewa

Çeşmesi: <https://biz.islenen.ru/21617-gyzgynjak-terjime.html>.
12.12.2022ý.

EJEMIŇ AGLAN GÜNI

Kakamyň ejemden başga-da aýaly bar ekeni.

Obada.

Baýak bir gün adaty bolşy ýaly, galmagal edenlerinde ejem kakama ýüzlenip:

-Bolman seň ol sygyr ýaly symyşlap ýatan heleýiňden zat artýarmy? – diýdi.

Men surat çekip ýatan ýerimden assyrynlyk bilen kakama seretdim. Ol asuda ses bilen:

-O heleýimden zat artmaýan bolsa, sizi ekläp bilmezdim-ä. Ekläp otyryn-a, ine – diýdi.

-Minnetiň näme, gyz? Näme diliňe çolan bolýaň? Ekleýämişin-ä... Bökersiňem eklemän.

Men gorky bilen ýene-de kakamyň ýüzüne seretdim. Birden ejemi ýenjibermesin diýip howatyrlandym. Sebäbi ozal şular ýaly galmagal edenlerinde kakam ejeme: “Ýenjerin. Gaty gidiberseň, suwasalma ýenjerin” diýipdi. Eger şo diýýänini edäýse, özümiň näme etmelidigim barada öňünden pikirlenip ugradym. Kakam pikirlerimi duw-dagyn etdi.

-Onda akyllýja bol. Keseli diläp alýan ýok. Oň ýerinde özüňem bir goýup gör.

-Keselem bir bahana – diýip, ejem hüňürdedi.

-Seň şu guşbeýniň näme pikir edýärykä? Keselli diýip, başdaş heleýimi kowaga-da, seni oba göçürüp äkider öýdýäňmi?

-Guşbeýni özüň. Guşbeýni bolmasaň, oba göçjegimi, göçmejegimi bilerdiň.

Şol gezek kakam gaharly çykyp gitdi.

Şol gezek men ejemden:

-Guşbeýni näme? – diýip soradym. Ol gözýaşyny gizläp:-Lal bol – diýdi, guşbeýniň nämedigini aýtmady.

Men muny keýpi kök wagty kakamdan sorap bilerin. Biz şäherjigiň çetinde, köne jaýyň ikinji gatynda ýaşaýardy. Öýde galapyn ejem ikimiz bolýardy.

Ejemiň aýtmagyna görä, men indiki ýyl mekdebe gatnap başlamalydym. Şoň üçin kakam maňa suratly kitap bilen depder, galam getirip berdi. Kakam köplenç gijelerine öýde bolmazdy. Gündiz gelerdi. Giç agşama çenli ejemiň ýanynda bolardy. Meň bilenem oýnardy. Kakam ikimiz köplenç surat çekerdik.

Başga bir gezek nämedir bir zadyň üstünde gygyryşanlarynda kakam indi gelmejekdigini aýdyp, ejemiň gaharyny getirdi. Şonda ejem:

-Onda ogluňam alyp git. Maňa çaga gerek däl –diýip, samsyk gürrüň etdi.

Men möňňürüp aglap, ejemiň boýnundan aslyşdym.

-Gitjek däl. Seň ýanyňda galjak – diýdim.

Gapydan çykyp barýarka kakam:

-Akmak heleý diýerler saňa. Çagaň zähresini ýardyň. Ýürejiginde gorky kesel galsa nätjek?! – diýip, ejeme käýindi. Ejem onuň yzyndan gygyryp galdy:

-Şermendelik etme! Eşidýäňmi, çagany bahanalan bolup, meni haýalçyratjak bolma. Ojagaz tilki sapalagyňa men beletdirin. Sypatyň gursun, sypaty guramyş!

Şol gün agşam ýatmak üçin ýerimize girenimizde men ejemden:

-Eje, meni kakama berip goýbermersiň gerek? Kowmarsyň gerek? – diýip soradym.

Ejem meni bagryna basyp, ýaňagymdan ogşady.

-Bermen, oglum, bermen. Hiç kime bermen. Bal oglum, ballar oglum, gül oglum, güller oglum! –diýdi.

-Häli özüň çaga gerek däl diýdiň-ä.

-Ony gaharyma diýäýendirin, oglum.

-Indi diýmegin, eje, gaharyň gelse-de, diýmegin – diýip men öwretdim.

Ejem başymy sypady. Eli bilen saçymy daraklap ýatyşyna:

-Saçyňam örübermeli bolupdyr. Kiçeltmeli – diýip, gürrüňi başga tarapa sowjak boldy.

Men ynjalykdan gaçyp:

-Kakamam kowmarsyň gerek? – diýdim.

-Kowman, oglum, kowman – diýip, ejem jogap berdi. Biraz dymyp, tirsegine galdy-da, edil uly adam bilen gürleşýän ýaly äheň bilen gürrüňine düzediş berdi. – Men kowamog-a ony. Özi gitjek

diýýär. Men hiç wagtam kowmadym.

-Nämüçin gitjek diýýär?

-Bilmedim.

-A sen ony goýberme. Gitme diý. Sakla.

-Nädip saklaýyn? – diýip, ejem gaty kyn sowal berdi. Nädip saklamalydygyny bilmänim üçin:

-Sakla-da bir zat edip. Goýberme – diýdim.

-Saklamasak-da, gidip bilmez. Hälem oýun edip diýendir. Gitmez – diýip, elem arkaýyn gürrüň etdi.

Halys ynjalygym bolmansoň, men:

-Çyny bilen diýen bolsa näbilýäň? Birden ertir gelmese, nätjek? – diýip soradym.

Şu sowalym ejemi birneme oýlandyrdy öýdýän. Ol esli wagt sesini çykarman pikirlenip jogap berdi:

-Geler, gitjek ýeri bolmaz. Hany, ýat indi.

-Birden gelmedi-dä, nätjek?

-Gelmese, gözläp taparys.

-Eje, o heleýi sen gördüňmi?

-Haýsy heleýi?

-Şo obadaky heleýi? Sygyr ýaly symyslaýa diýdiň-ä?– diýip ejemiň ýadyna saldym.

-Samsyk çaga! Ululaň gürrüňine goşulma diýmedimmi saňa?.. Ýat indi. Ukla. Ýogsam, şo heleýe bererin seni – diýip, ejem ýalandan haýbat atdy.

-Eje!

-Ýat diýýän indi.

Ejem çygjaran gözlerini eliniň aýasy bilen süpürip, beýlesine öwrüldi. Göz ýaşyny gizleýär diýip, men pikir etdim.

Şol gezek kakam baş günläp gara bermedi. Çaky, öýkelän bolarly.

-Kakam-a gelmedi welin, gözlemäge gidelimi? – diýip men ejemden soradym.

-Hany, şu günem garaşyp göreli, gelmese, ertir gidäýeris – diýip, ejem meni begendirdi.

Nireden gözlemelidigini bilmesem-de, kakamy tapjakdygymyza men berk ynanyrdym. Ýöne gözlemäge gitmeli bolmadyk. Şol gün öýlänler kakamyň özi geldi. Ol gapydan giren dessine ejem:

-Azaşman neneň tapdyň? – diýip ýalňys sorag berdi. Sebäbi kakamyň azaşmajakdygy bes-bellidi.

Men onuň häzire çenli öýmüzi tapman azaşan gezegini bilemok. Ähtimal, kakamyň baş gün mundane öň öýkeläp gidenini ejem häzir bilýän däl, bilse-de, bilmediksireýändir.

Kakam sesini çykarmady. Meň ýanyma geldi-de:

-Hany, salam et – diýip elini uzatdy. Men salamlaşdym. Ol meniň ýaňagyndan öpdi. Onsoň ejem bilen kakam beýleki otaga geçdiler. Olaryň pessaý hümrüdlileri eşdilip durdy. Seslerinde gödek äheň duýulmaýardy. Ýogsam, ejem häzir kakamyň üstüne gygyryp başlar öýdüp garaşýardym, emma o çakym çykmary. Ol kakamdan ownuk pul alyp, maňa berdi-de:

-Oglum, bar dükana gidip, çörek alyp gel – diýdi.

Soň meni geýindirdi.

Gapydan çykyp barýarkam:

-Köçeden geçeňde seresap bolgun! Puluňa-da gaýym bol, ýitirip, gaçyryp ýörme. Iň gowusy, jübiňe sal – diýip berk tabşyrdy. Şol wagt ýadyma düşdi-de, yzyma dönüp:

-Eje, surat depderem alaýaýaýyn – diýdim.

Ejem maňa ýene biraz ownuk pul berip goýberdi. Men öýmüzden gaty uzak bolmadyk ýerde – köçäň aýaguýynda ýerleşýän dükana gitdim. Çörek aldym, surat depder aldym, ýene biraz pul galdy welin, oňada galam aldym. Ýolboýy ejem bilen kakamyň sögüşmezligini diledim. Eger sögüşmeseler, kakamyň obadaky aýaly barada soramagy ýüregime düwdüm.

Öýe gelsem, kakam aýbogdaşyny gurup, meniň içi suratdan doly depderimiň sahypalaryny agdaryşdyryp otyr. Ejem onuň dyzyny ýassanypdyr-da, bir eliniň barmaklary bilen kakamyň köýneginiň iliklerini dyrmalaýar, beýleki eli bilen bolsa onuň arkasyny sypalaşdyrýar, ýuwaş ses bilen bir zatlary süýjüdp gürrüň berýär. Kakamam diňleýär. Gürrüň arasynda ikisi hem ýuwaşja güllýär, käte ýylgyrýar. Ejemiň gülüp duran gözlerinde, mähir çogýan ýüzünde juda seýrek gabat gelyän, üýtgeşik ýakym gördüm. Häzir onuň özüni juda bagtly duýýandygy barada gep-gürrüň bolup bilmez. Elbetde, bu ýagdaýa men şeýle bir begendim, hiç aýdyp-diýer ýaly däl.

Kakam meni ýanyna çagyrdy-da, çeken suratlarymdan birini

görkezip:

-Bular kim? – diýip sorady.

-Biý-ä ejem, bu-da sen – diýip, men düşündirdim.

-Hany öz suratyň? Özüňi çekmediňmi?

Dogrudanam öz suratymy çekmek kelläme gelmändir. Ejem bilen kakamyň ýanyndan öz suratymy çeksem, has-da gowy boljakdygyna düşündim. Onsoň:

-Häzir çekjek, kaka. Täze depderime çeksem bolarmy? – diýip soradym.

-Hawa, gowy bolar. Täze depderiňe çekiber indi.

Şatlykdan, begençden ýaña meniň ýüregim gürsüldäp durdy. Onsoň bu bagtyýar pursaty uzaltmak üçin men kakamyň bizi taşlap gitmese gowy boljakdygyny, eger gidäýse-de, ejem ikimiziň ony hökman gözläp tapjakdygymyzy, bu barada ejem bilen maslahat edendigimizi aýdyp bermek kararyna geldim. Ejemiň halamazlygy-da mümkin, emma barybir onuň hol gün iki gezek dagyn menden gözýaşyny gizläp, aglandygyny hem kakama gürrüň bermegi ýüregime düwdüm. Birem guşbeýni nämekä?

Şuny hem kakamdan soraýsammykam?

Mart, 2013. Mary. Hekaýalar